

λαογραφική έκπομπή της Πανελλήνιου 'Ενδσεως Ποντιακῶν Σωματείων

*Ε κ π ο μ π ή I39 (I6-3-I977)

• • • • • Σ Η Μ Α • • • • •

'Ακοῦτε τὴν λαογραφική έκπομπή τῆς Πανελλήνιου 'Ενδσεως Ποντιακῶν Σωματείων - Ποντιακή *Πχώ - πον γράφει καὶ ἐπιμελεῖται δ Στάθης άνσταθιάδης.-

• • • • • τὸ σῆμα σβῆνει • • • • •

Φίλοι ἀκροαταί,

'Ο μακρόσυρτος σκοπός τῆς Ματσούνας κατέχει εξέχωρη θέση μέσα στα τραγούνθια τοῦ Πιδντου. Φανερώνει καημούς καὶ αἰσθήματα ἀπλοτεκόν δινθρώπων, πον ἀγάπησαν τόσο πολὺ τὴν γῆ τοῦ Πιδντου, ὅπου κράτησαν τὰς ἐλληνικές παραδόσεις στὸ διάβα τῶν αἰώνων μὲν βαθειά πίστη στὴν ἀξία τους.' Ο σκοπός αὐτὸς τῆς Ματσούνας, πον ἡταν γνωστός σὲ ὅλες σχεδόν τὰς περιοχές τοῦ Πιδντου, μοιάζει λίγο μὲν τὰ ιλέφτικα τραγούνδια τοῦ Ἑλλαδικοῦ χώρου καὶ ἀριετά μὲν ἐκεῖνα τῆς *Ηπείρου.

Πρόκειται γιὰ ποντιακή μελωδία, πον τὴν ἀπέδιδαν στὸν Πιδντο μὲν λόρα οἱ λαϊκοὶ δργανοπαίκτες. Φυσικά ὑπῆρχε καὶ τὸ ἀνάλογο τραγούνδι. 'Αλλά δ σκοπός, βασικά βουκολικός, πατέσταν στὸν Πιδντο καὶ μὲ αὐλδ, χειλιανριν, καβάλ', γαβαλόπον.' Ας ἀκούσωμε πρῶτα τῇ μελωδίᾳ του ἀπό αὐλδ.

• • • • • Α Υ Λ Ο Σ "• • • • •

Καὶ τώρα δ ἴδιος σκοπός μὲν λόρα καὶ τραγούνδι. 'Ομορφες ἀναμνήσεις φέρνει στὸ νοῦ. Θυμίζει τὴν ἴδιαίτερη πατρίδα τῶν προγρύνων μας, τὸν ἀλησμόνητο Πιδντο.

• • • • • ΛΥΡ - ΤΡΑΓ • • • • •

Μὲ ἔνα παραδοσιακὸν ποντιακὸν τραγούνδι τῆς ξενιτεῖᾶς οὐδ συνεχίσωμε

τδ πρόγραμμά μας. Θανερώνει πέρα δπό τδν καημδ τής ζενστειᾶς καὶ τδν Ισχυρδ δεσμδ τοῦ ζενητεμένου μέ τήν γενέτειρα.

Ζένος σά ζένα έρρωστεσεν, Μέ τήν δρρώστια του δ καημδς τής ζενιτειᾶς γίνεται βαρντερος καὶ θυμᾶται τδτε τοῦς σπιτικούς του, τήν αβλή τοῦ σπιτιοῦ του καὶ τήν βρύση τοῦ χωριοῦ.

Θελ' ἀσ' δσπίτν' ἀτ' ἀνθρωπον κι' ἀσήν αβλίτσαν χώματ
κι' ἀσδ πεγάδ' ντδ ξπινε, ξναν χουλιδρ' νερόπον

• • • • • ΛΥΡ - ΤΡΑΓ • • • • •

• Από τήν παλιά φρουρά τῶν παραδοσιακῶν λυράρηδων είναι καὶ δ
Παπα Νῖκος 'Αβραμίδης. Παίζει λύρα καὶ τραγουδᾶ ξνα δμορφο ποντικδ πραδο-
σιακδ σιοπδ.

• • • • • ΛΥΡ - ΤΡΑΓ • • • • •

Θδ. ἀκούσετε τώρα ξνα ποντιακδ ἀνεκδοτο, π.ν μᾶς ξστειλε δ παναγιώ-
της Κιαγχίδης δπό τή Βέροια (διάλογος ἀνάμεσα στδν ιερικλῆ καὶ στήν
Θεία του τήν Έσαβταρίνα γιά τδ ὅτι είναι δυνατδν νδ σπείρη κανείς
ἀλάτι καὶ νά φυτώσῃ αντδ ίδιως ὅταν ξχωμε δγραδία. Πίνεται πρόγματι
μιά τέτοια σπωρά καὶ στδ τέλος δ ιερικλῆς λέει στήν Θεία του ὅτι
τά μυρμέγκια καὶ τά πουλιά ξφωγαν τδ ἀλάτι καὶ ξτοι χάθηκε ή χρονιά).

• • • • • ΛΥΡ - ΤΡΑΓ • • • • •

Κέ τδνἀκδλουθο σιοπδ κλείνομε τδ πρόγραμμά μας.

• • • • • ΛΥΡ - ΤΡΑΓ • • • • •

• Ανακοίνωση: Τδ ποντιακδ Σωματείο Θεσσαλονίκης "Θεόδωρος Γαβρίελ"
στδ πλαίσια τής έθνικῆς γιορτῆς τής 25ης Μαρτίου δργανώνει ἀκδηλωση
πον. Θδ διοθή στδ 27 Μαρτίου, ήμέρα Κυριακή καὶ ώρα II καὶ μισή τδ πρώτη
στδ θέατρο Γεωργίου Ακτέων. Τδ πρόγραμμα περιλαμβάνει πανηγυρική
δμιλία ἀπό τδν βουλευτή Ισαάκ Δαυρεντίδη μέ θέμα ('Η ξπανάσταση τοῦ
1821 καὶ δ ιεντος), ποντιακά ήρωεικά τραγούδια μέ σχετική ἀνάλυση,
ποντιακούς χορούς μέ τά συγκροτήματα ξέξεινου λέσχης, "αναγίας Σουμε-
λᾶς" Θέρμης καὶ τής 'Ενδσεως ποντιωθ "ανοράματος, τραγούδια τοῦ Πόντου
ἀπό τήν χορωδία τῶν Ειαννιτοῶν ὥπδ τήν διενθύνση τοῦ καθηγητή Δημή-

τρη Αμανατιάδη. Συμμετέχουν οι άλλοι πόντιοι καλλιτέχνες της λίρας
και τού τραγουδιού.

• • • • • Σ Η Μ Α • • • • •

Ακούσατε την λαογραφική έκπομπή της "ανελληνίου" Βιώσεως Ποντια-
κῶν Σωματείων -Ποντιακή Ήχω - πον γράφει οι έπιμελεῖται δ Στάθης
Ανθοταύιάδης.-

• • • • • τδ σήμα σβήνεται • • • • •